

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/5517

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 904

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-5517)

24 Nisan 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 02.04.2012 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-57640 sayılı yazısı.

Kütahya Milletvekili Sayın Prof. Dr. Alim IŞIK'ın tarafıma tevcih ettiği 7/5517 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve TEDAŞ Genel Müdürlüğünden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. ALİM İŞİK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/5517)**

Sorular 1-5:

Bakanlığınız internet sitesinde yayınlanmış olan 10.03.2012 tarihli "Petrol Arama Üretim Sektörü 1. İstişare Toplantısı" konuşma metninizde, elektrik kayıp kaçak oranlarıyla ilgili olarak; "... AK Parti hükümetlerinden önce yüzde 25'ler civarında olan kayıp kaçığın, şu anda yüzde 15'lere düştüğünü, ama yeterli olmadığını söylemeliyim. 2015 yılına kadar bu yüzde 10'lara düşecek." şeklinde ifadeler yer almaktadır. Ancak, TEDAŞ tarafından en son yayınlanan 2010 Yılı Raporunda söz konusu kayıp kaçak oranlarının, 2002 yılı için %20,9, 2010 yılı için ise %18,6 olduğu belirtilmiş ve 1995 yılından bu yana en yüksek kayıp kaçak oranı 2000 yılında %21,6 olarak verilmiştir. Bu konuyla ilgili olarak;

- AK Partinin iş başına geldiği 2002 yılı öncesinde hangi yıl veya yıllarda elektrik kayıp kaçak oranları %25'ler civarında olmuştur?
- TEDAŞ tarafından en yüksek kayıp kaçak oranı olarak yayınlanan 2000 yılı için %21,6, 2002 yılı için ise %20,9 değerleri doğru mudur?
- Doğru ise tarafınızdan söylenen ve AK Parti öncesinde %25'ler civarında olduğu belirtilen kayıp kaçak oranını kullanmanızın gerekçesi nedir?
- Bu değer hangi resmi yayında yer almaktadır veya size hangi birim tarafından verilmektedir?
- Tarafınızdan söylenen ve TEDAŞ tarafından yayınlanan iki değer arasındaki %4 oranındaki farkın bugünkü piyasa fiyatlarıyla karşılığı kaç paradır?

Cevaplar 1-5:

Elektrik kayıp-kaçak oranı Bakanlığımca yürütülen etkin çalışmalar sonucunda azalan bir seyir izleyerek 2011 yılı sonunda %15 düzeyine düşürülmüştür. Teknik kayıpların Dünya ortalamaları düzeyine yaklaştırılması ile ilgili olarak Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından 21 dağıtım şirketine 2011-2015 yılları arasında yaklaşık 9 Milyar TL yatırım hedefi verilmiştir (Bu yatırımlar EPDK tarafından hem fiziksel hem de finansal anlamda denetlenmektedir). Buna göre dağıtım bölgelerinde kayıp kaçakta önemli oranda düşüş beklenmekte olup ülkemiz genelinde kayıp kaçak oranlarının 2012 yılından 2015 yılına kadar yıllar itibarıyla %13, %12, %11 ve %9 olarak gerçekleşmesi hedeflenmiştir.

Sorular 6-9:

- 2002 yılında %20,9 olan kayıp kaçak oranının 8 yılda ancak %18,6 seviyesine düşürülebilmiş olmasının sebepleri nelerdir?
- AK Parti Hükümetleri döneminde, 8 yılda %2,3'lük bir kayıp kaçak azalmasını yeterli buluyor musunuz?
- Bakanlığınızca 2015 yılı için hedeflenen %10'luk kayıp kaçak oranı hangi bilimsel bulgulara dayanılarak belirlenmiştir?
- Bu hedefe ulaşılabilmesi için Bakanlığınızca hangi tedbirler alınmış ya da alınmaktadır?

Cevaplar 6-9:

Kayıp-kaçak bedelleri hesaplanırken, 16.12.2010 tarihli EPDK Kurul Kararı ile 21 dağıtım bölgesi için belirlenmiş olan 2011-2015 dönemi kayıp-kaçak hedef oranları dikkate alınmıştır. Hedef kayıp-kaçak oranları taraflar arasında hiçbir ayırım yapmayan, elektrik sistemindeki kayıp-kaçakları azaltmayı amaçlayan bir yöntem dahilinde hesaplanmıştır. 4628 sayılı Kanun hükmü gereğince TEDAŞ Genel Müdürlüğü tarafından teklif edilen tarifeler, 24.08.2006 tarihli EPDK Kurul Kararı ile 01.09.2006-31.12.2010 dönemi için onaylanmıştır. TEDAŞ tarafından sunulan tarife teklifi içerisinde kayıp-kaçak hedeflerinin hesaplanmasında kullanılmış olan yöntem 2011-2015 yıllarını içeren ikinci tarife dönemi için kayıp kaçak hedeflerinin belirlenmesinde de kullanılmıştır.

Bu yöntem gereğince; mevcut kayıp-kaçak oranlarının teknik kayıp seviyelerine indirilebilmesi için 5 ya da 10 yıllık hedefler koymak yerine kademeli bir geçiş süreci tanımlanmasının daha uygun olacağı düşünülmüştür. Özellikle kayıp-kaçak oranı yüksek olan illerde ilk yıllarda yapılacak çalışmalar ile önemli iyileştirmeler olacağı, ancak teknik kayıp seviyesine yaklaştıkça iyileşme oranlarında da bir düşüş yaşanacağı öngörülmüş olup, belirlenecek kademeli sürecin bu gerçeği yansıtması hedeflenmiştir.

**KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. ALİM İŞİK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/5517)**

Bir sonraki aşamada, her müessese ve bağlı ortaklık mevcut kayıp-kaçak oranı ve hesaplanan teknik kayıp arasındaki farka göre ilgili kademeye yerleştirilmiştir. Kademeler arasındaki kırılma noktaları Türkiye şartları bazında teknik kayıp +%5 ve teknik kayıp +%10 olarak öngörülmüştür. Dolayısıyla, mevcut kayıp/kaçak oranları belirlenen teknik kayıp seviyelerinin %5 ve daha az üzerinde olan müessese ve bağlı ortaklıklar birinci kademeye, %10 ve daha az üzerinde olan müessese ve bağlı ortaklıklar ikinci kademeye, %10'dan daha çok üzerinde olan müessese ve bağlı ortaklıklar üçüncü kademeye yerleştirilmiştir.

Müesseseler ve bağlı ortaklıklar ilgili kademelere yerleştirildikten sonra her kademe için tanımlanan yıllık değişim oranlarına bağlı olacak şekilde iyileştirmeye tabi tutulmuştur. Örneğin, üçüncü kademedeki bir müessese ya da bağlı ortaklık teknik seviyesinin %10 üzerinde bir kayıp/kaçak oranına ulaşana kadar üçüncü kademedeki iyileştirme oranına, teknik kayıp + %10 seviyesinden itibaren ikinci kademedeki iyileştirme oranına, teknik kayıp + %5 seviyesinden itibaren üçüncü kademedeki iyileştirme oranına tabi tutulmuştur. Her kademedeki iyileştirme oranları, incelenen uluslararası firmalardan her dönem için en iyi örneklerle göre belirlenmiştir.

EPDK tarafından ikinci uygulama dönemine esas kayıp kaçak hedefi oranlarının belirlenmesinde birinci uygulama döneminde kullanılan ve yukarıda açıklanan metodolojinin uygulanmasının uygun olacağı değerlendirilmiş ve aynı yöntem 2011-2015 yıllarını kapsayan ikinci uygulama dönemine ilişkin kayıp kaçak hedeflerinin belirlenmesinde kullanılmıştır.

%18,6 olarak ifade edilen değer TEDAŞ Genel Müdürlüğü dağıtım şirketlerinin ortalama kayıp-kaçak değeri olup EPDK'dan lisans alan diğer dağıtım şirketleri ile birlikte kayıp-kaçak ortalama değeri 2011 yılı sonu itibarıyla %15 düzeyindedir. 2012-2015 yıllarına dair elektrik kayıp-kaçak hedefi yukarıda açıklanmıştır. Uygulanan metodolojiye göre, dağıtım şirketlerinin kendileri için belirlenmiş olan hedef kayıp-kaçak oranına ulaşamamaları halinde ortaya çıkabilecek zarar da yine ilgili şirkete bırakılmakta olup bu zararın tüketicilere yansıtılması söz konusu değildir. Dolayısıyla, uygulama döneminin her bir tarife yılı için hedef kayıp kaçak oranlarının belirlenmesiyle tüketicilerin daha düşük kayıp-kaçak bedelinden fiyatlandırılması sağlanırken, dağıtım şirketlerinin daha düşük kayıp oranlarını gerçekleştirecek şekilde faaliyet göstermeleri teşvik edilmektedir.

EPDK'nın dağıtım şirketlerine uyguladığı tarife metodolojisi ve TEDAŞ Genel Müdürlüğünün 2003 yılından 05.04.2012 tarihine kadar yapmış olduğu etkin kayıp kaçak tarama çalışmaları sayesinde, Türkiye genelinde toplamda yaklaşık 44,8 milyon abonenin kontrolü gerçekleştirilmiştir. Yapılan bu kontrollerde 9,68 Milyar kWh (2,37 milyar TL) kaçak tahakkuku gerçekleştirilmiş ve 598.241 abone hakkında ise savcılığa suç duyurusunda bulunulmuştur.